

Retouradres : Postbus 78, 2600 ME Delft

Aan de gemeenteraad

Internet www.delft.nl
Telefoon 14015

VERZONDEN - 1 APR 2021

Datum	Onderwerp
30-01-2021	Afdoening moties en evaluatie Nota Groen
Ons kenmerk 4518420	
Uw brief van	
Uw kenmerk	
Bijlage	Geachte leden van de raad,

Op 9 juli 2020 is de bij de begrotingsbehandeling een motie aangenomen waarin het college wordt opgedragen om te komen tot een actualisatie van de Nota Groen die bewoners, ondernemers en de gemeentelijke organisatie inspireert om gezamenlijk aan de slag te gaan met het vergroenen van de openbare ruimte, eigen tuinen en bedrijfsterreinen. Aanvullend op deze motie is er op 5 november 2020 nog een motie aangenomen waarbij het college wordt opgedragen bij de evaluatie en actualisatie van de Nota Groen aandacht te hebben voor ecologisch beheer en onderhoud en verschijningsvormen vast te stellen waarbij aandacht is voor de biodiversiteit. Door middel van deze informatiebrief willen we de evaluatiepunten met u delen en het verdere proces van de actualisatie van de Nota Groen.

Evaluatie Nota Groen

De Nota Groen had tot doel om bij te dragen aan een groen, attractief en duurzaam woon- en leefmilieu waarin flora en fauna kansen krijgen tot volle wasdom te komen en bewoners en bezoekers zich prettig voelen. Dit is vertaald in ambities, zoals het handhaven van het evenwicht tussen groen en rood en het versterken van biodiversiteit in de gemeente. Van deze doelen is in de afgelopen jaren veel bereikt. Delen zijn ook minder goed tot uiting gekomen, mede door verschillende bezuinigingen die in het verleden gedaan zijn.

Wat werkt goed:

Vanuit ruimtelijke perspectief is aan de hand van de integrale benadering de afgelopen jaren met succes ingezet op de waarde van groen. Ook wordt in een vroegtijdig stadium een zorgvuldige en integrale afweging gemaakt hoe de verschillende waarden van groen in relatie tot andere belangen geborgd kunnen worden. In de omgevingsvisie is het groene netwerk van Delft opgenomen en bij ruimtelijke ontwikkelingen is ingezet op het realiseren van groen en water vanuit onder meer de diverse groenfuncties en ruimteclaims en is een integrale en evenwichtige wijze afgewogen.

Vanuit ecologisch perspectief is de afgelopen jaren op de bescherming van soorten en de ontwikkeling van groen en de versterking van biodiversiteit. Met de vaststelling van het ecologiebeleid (in 2003) heeft de gemeente het ecologisch belang onderkend en op de agenda gezet. Dat heeft ertoe geleid dat de ecologische structuur en natuurwaarden – naast bomen en boomstructuren – structureel zijn meegenomen in de besluitvorming. Deze beleidsuitgangspunten zijn in de Nota Groen gecontinueerd en er zijn een groot aantal projecten uitgevoerd, gericht op het versterken van de biodiversiteit in de stad. Dan gaat om projecten als het realiseren van verblijfsvoorzieningen voor vleermuizen, aanleg bijenlinten, beplanting met vaste planten gericht op vlinders en wilde bijen, afstemming van de diversiteit van de beplanting op dieren, aanleg oeverwaluwand en visvlotjes, broedhopen voor ringslangen, stimuleringsacties richting bewoners voor het aanbrengen van nestvoorzieningen voor vogels etc. Hierbij wordt samengewerkt met o.a. natuur- en milieuorganisaties in de stad, maar ook met landelijke organisaties als vogelbescherming Nederland en de zoogdiervereniging.

Ook is de diversiteit in aanplant van bomen vergroot, waarbij rekening is gehouden met de functie van de boom voor biodiversiteit. Een grotere variatie in boomsoorten verkleint ook het effect van ziekten als bijvoorbeeld essentakziekte of iepziekte. Ook is ingezet op het toepassen van biologische methoden om bijvoorbeeld de eikenprocessierups aan te pakken door het plaatsen van vogelkasten voor koolmezen, effect van luis te verminderen door middel van lieveheersbeestjes etc. Deze integrale manier van handelen draagt bij aan een biodiverse stad.

De inzet van de gemeente op biodiversiteit blijkt ook in de beoordeling voor nominaties als bijvriendelijke gemeente, Nederland Zoemt gemeente en de toelating tot partner gemeente Biodiversiteitsherstel. Delft staat dan ook voor biodiversiteit landelijk op de kaart, mede door het voorzitterschap van de landelijke werkgroep stedelijke ecologie.

Ook op sociaal vlak heeft groen een prominente plek ingenomen. De maatschappij vraagt meer dan ooit om kwaliteit en kwantiteit van het groen. Variërend van beheerovereenkomsten, vers voedsel uit de eigen omgeving tot (recreatieve) voorzieningen die aansluiten op de vraag. Als gevolg van de maatschappelijke trend zien we dat burgers, woningcorporaties, bedrijven, zorgverzekeraars en andere maatschappelijke partijen zelf steeds meer verantwoordelijkheid willen nemen voor hun leefomgeving. Daarbij gaat het deels om projecten in relatie met de openbare ruimte en aandacht voor ontmoeting en gezondheid. Voorbeelden daarvan zijn de natuurlijke speelplaatsen bij scholen, park Spoorloos etc. Daarnaast zijn veel projecten vanuit bewoners of organisaties gefaciliteerd zoals Delft bloeit met de tulpen in Nieuw Delft, Buurtmoestuinen, projecten in het kader van Groen doet Goed met onder meer een project met het Reinier de Graafziekenhuis. Ook is meer ingezet op mogelijkheden voor zelfbeheer van groen in de stad zoals aanplant boomspiegels, geveltuinen en buurttuinen.

Het fysisch perspectief is vooral rond het thema klimaatadaptatie nader uitgewerkt. Daarbij lag de focus op effecten van groen op het verminderen van hittestress, effect op biodiversiteit en natuur, risico's voor exoten etc. In het verlengde hiervan is ingezet op een koppeling tussen biodiversiteit en

het convenant klimaatadaptief bouwen, de landelijke natuurdialog en het kader Natuurinclusief bouwen.

Het economisch perspectief wordt vanuit ecosysteemdiensten wel meegenomen in communicatie als maatschappelijke kosten en baten en het effect van groen en biodiversiteit op gezondheid, CO₂ vastlegging, bestuiving, etc. Bij de actualisatie zal dit nader worden uitgewerkt, mede in relatie tot bomen, worden meegenomen.

De gemeente heeft afgelopen jaren met het opzetten van een nieuw beheersysteem nadrukkelijk aandacht besteed aan kwaliteit van bomen. Ook binnen projecten wordt veel aandacht besteed aan bomen, waarbij nog steeds als uitgangspunt geldt dat bomen in principe behouden blijven, tenzij. Ook de herplant wordt toegepast. Helaas is het planten van bomen niet overal mogelijk vanwege drukte in de ondergrond en herstructurering.

Met Staatsbosbeheer is in 2020 ingezet op aanplant van zogenoemde klimaatbomen in Kerkpolder, wordt ingezet op vitale bossen met inzet op verhoging van de biodiversiteit in de recreatiegebieden Abtswoudse bos, wordt samen met TU Delft een bomenatlas opgesteld en zijn er samenwerkingsverbanden omtrent vitaal bos met InHolland en partners. De waarde van bomen voor de stad en het belang voor de leefkwaliteit zal bij de actualisatie nadrukkelijk worden meegenomen.

Beheer

Afgelopen jaren is er in het beheer en onderhoud meer rekening gehouden met ecologische waarden. Dan gaat het met name om het beheer van bermen. Ook is een aantal pilots uitgevoerd voor het beheer van bosplantsoen om deels meer ruimte te geven aan onder begroeiing en meer variatie in beplanting.

De motie gaat ook om inrichting en de relatie biodiversiteit. In toenemende mate speelt biodiversiteit een grotere rol van betekenis, waarbij in de assortimentskeuze meer aandacht is in variatie in beplanting en voedsel voor organismen (bomen, struiken, vaste planten, bollen), variatie in biotopen (bv. natuurvriendelijke oevers, bosplantsoen), en voortplantingsmogelijkheden. Hier liggen nog grote kansen om meer de nadruk te leggen op de functie van groen in relatie tot biodiversiteit door sterker de koppeling te leggen tussen soort beplanting, de functie van de beplanting voor soorten (bv. voor insecten, vogels) en de voorwaarden die de beplanting stelt aan haar omgeving.

Wat werkt minder:

In de praktijk is een aantal aspecten die nadere uitwerking behoeven. Dan gaat het onder meer om participatie en de rol die de gemeente daarin pakt. Er komen steeds meer vragen en roep vanuit de samenleving voor meer groen in de stad en hoe we als gemeente daarop anticiperen.

In relatie tot beheer was een koppeling gelegd met het beheerplan groen en water. Ondanks dat bij de uitvoering van beheer en onderhoud biodiversiteit en de zorgplicht centraal staat, kan er sterker een koppeling worden gelegd tussen het beleid en het beheer en onderhoud.

In de praktijk is er afgelopen jaren gebleken dat er een spanning is tussen de intentie van het bomenbeleid en de juridische uitleg ervan in de bomenverordening. Ook wordt meer duidelijkheid gevraagd over de wijze waarop het groen/natuur/bomen moeten worden gecompenseerd.

Nieuwe ontwikkelingen

De gemeente wil met de actualisatie van de Nota Groen en in lijn met de omgevingsvisie en participatie dan ook sterker inzetten op een faciliterende en uitnodigende rol vanuit sociaal perspectief. Door gezamenlijk inzet te plegen op groen in de stad, zowel voor inrichting als beheer, kunnen we er allemaal veel meer vruchten van plukken. Met de verstedelijkingsopgave en de verdichting in de stad is het van groot belang de waarden te onderkennen en inzichtelijk te maken voor de leefkwaliteit van de stad.

De actualisatie zal voortborduren op de huidige nota maar nadrukkelijk inspirerend van karakter worden om een impuls voor vergroening te bewerkstelligen. Er zijn vele initiatieven in de stad aanwezig op het gebied van vergroening, versterking biodiversiteit, al dan niet gekoppeld aan klimaatadaptie.

Voor inspiratie is de gemeente betrokken bij de "klimaatmaat" (uitgevoerd door het Duurzaamheidscentrum De Papaver) en het convenant klimaatadaptief bouwen met de daaraan gekoppelde website www.bouwadaptief.nl, waar vele voorbeelden voor vergroening voor diverse doelgroepen (bewoner, gemeente, woningbouwcoöperatie, bedrijven) zijn opgenomen. Ook wordt nadrukkelijk samenhang gezocht met het delta herstelplan biodiversiteit en de campagne "maak grijs groener" (www.maakgrijsgroener.nl) en met initiatieven rond natuurinclusief bouwen (www.bouwnatuurinclusief.nl).

Om de koppeling tussen beleid en beheer te versterken wordt ingezet op het uitwerken van verschijningsvormen van beplanting met bijbehorende randvoorwaarden die worden opgenomen in het handboek openbare ruimte.

Ook wordt een aantal onduidelijkheden nader uitgewerkt op o.a. het gebied van compensatie en omgang met bomen.

Wat gaan we aanpassen:

- Nota Groen actualiseren en omzetten naar een programma groen, blauw en gezond als niet-verplicht programma in het kader van de omgevingswet. De actualisatie loopt parallel aan de inwerkingtreding van de omgevingswet.
- Er worden inspirerende afbeeldingen en streefbeelden toegevoegd aan het programma.
- We actualiseren de onderdelen met betrekking tot ecologisch beheer naar de laatste stand van zaken.
- We stellen verschijningsvormen op.

We gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Delft,

, burgemeester
L.B. Harpe i.b.

, secretaris
dr. M. Berger, i.s.

Datum
30-01-2021